

Kolmapäev, 16. detsember 2015

P8_TA(2015)0456

Geneetiliselt muundatud maisi NK603xT25 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted

Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2) sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (2015/3006(RSP))

(2017/C 399/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsust (EL) 2015/2279, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2) sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽²⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽³⁾ artikleid 11 ja 13,
 - võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 15. juuli 2015. aasta arvamust ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et 17. mail 2010 esitas äriühing Monsanto Europe S.A Madalmaade pädevale asutusele määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklite 5 ja 17 kohase taotluse maisi NK603 × T25 sisaldava, sellest koosneva või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turulelaskmiseks;
- B. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisis MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2, mida on kirjeldatud taotluses, sünteesitakse valku CP4 EPSPS, mis annab taimetele resistentsuse glüfosaat-herbitsiidide suhtes, ning valku PAT, mis annab taimetele resistentsuse glüfosinaat-ammooniumi sisaldavate herbitsiidide suhtes, ja arvestades, et Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus – Maailma Terviseorganisatsiooni vähiuuringutele spetsialiseerunud agentuur – liigitas 20. märtsil 2015 glüfosaadi tõenäoliselt inimestele kantseroogeneeks aineks ⁽⁵⁾;
- C. arvestades, et hoolimata asjaolust, et 1. detsembril 2015 võttis Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon vastu resolutsiooni ettepaneku, milles ta väljendas vastuseisu komisjoni rakendusotsuse eelnõule, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2) sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted, otsustas komisjon mitte austada ELi institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet, võttes kõnealuse rakendusotsuse vastu 4. detsembril 2015, mis oli 10 päeva enne seda, kui algas parlamendi esimene täiskogu istung, kus parlament sai hääletada resolutsiooni ettepanekut pärast selle vastuvõtmist parlamendikomisjonis;

⁽¹⁾ ELT L 322, 8.12.2015, lk 58.

⁽²⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽⁴⁾ EFSA GMO Panel (toiduohutusameti geneetiliselt muundatud organismide komisjon), 2015. Scientific Opinion on application (EFSA-GMO-NL-2010-80) for the placing on the market of herbicide tolerant genetically modified maize NK603 × T25 for food and feed uses, import and processing under Regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto („Teaduslik aramus Monsanto taotluse EFSA-GMO-NL-2010-80 (herbitsiiditolerantse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 turule laskmine toiduks ja söödaks kasutamiseks, impordimiseks ja töötlemiseks määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel) kohta“. EFSA Journal: 2015; 13(7):4165, 23 pp. doi:10.2903/j.efsa.2015.4165.

⁽⁵⁾ IARC Monographs Volume 112: evaluation of five organophosphate insecticides and herbicides 20 March 2015 (Rahvusvahelise Vähiuurimiskeskuse monograafiad, köide 112: viie fosfaatorgaanilise insektitsiidi ja herbitsiidi hindamine, 20. märts 2015) <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf>

Kolmapäev, 16. detsember 2015

- D. arvestades, et 22. aprillil 2015 taunis komisjon oma seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003) seletuskirjas asjaolu, et alates määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumisest on loa andmise otsused vastu võtnud komisjon kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega, kuid ilma liikmesriikide komitee toetava arvamusest, ja et geneetiliselt muundatud toidu ja sööda lube käsitlevate otsuste langetamisel on muutunud normiks, et toimik saadetakse tagasi komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis on menetluse kui terviku seisukohast pigem erand;
- E. arvestades, et komisjon nimetati ametisse parlamendile esitatud poliitikasuuniste alusel, ja arvestades, et neis suunistes kohustuti vaatama läbi geneetiliselt muundatud organismide (GMO) jaoks loa andmisel kohaldatavad õigusaktid;
- F. arvestades, et 22. aprilli 2015. aasta seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003) lükkas parlament 28. oktoobril 2015 tagasi ⁽¹⁾, sest kuigi GMOd kasvatatakse ühe liikmesriigi territooriumil, toimub GMO kaubandus piiriülevalt, mis tähendab, et komisjoni esildatud riikliku müügi ja kasutamise keelu jõustamine osutuks võimatuks ilma impordi piirikontrolli taaskehtestamiseta;
- G. arvestades, et kehtiv geneetiliselt muundatud toidule ja söödale loa andmise süsteem ei toimi hästi, pidades silmas asjaolu, mille avaldas Prantsuse ajaleht Le Monde 14. oktoobril 2015 ⁽²⁾ ja mille kohaselt on ELi impordiks antud luba kuuele geneetiliselt muundatud maisisordile, mis sisaldavad aga loa andmise ajal tehtud hindamisest välja jäetud geneetilisi muundamisi ja täiendavaid geneetiliselt muundatud tunnuseid, millest Syngenta teavitas Euroopa Toiduohutusametit ja komisjoni alles 2015. aasta juulis, kuigi kõnealuste sortide impordiload anti välja 2008–2011;
- H. arvestades, et parlament palus seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003) tagasilükkamisel komisjonil ettepaneku tagasi võtta ja esitada uue ettepaneku;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/2279 ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;
 2. on arvamusel, et komisjoni otsus jätkata komisjoni rakendusotsuse (EL) 2015/2279 vastuvõtmist, kuigi vastutav parlamendikomisjon oli otsuse eelnõu enne täiskogu hääletust tagasi lükanud, on vastuolus Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikega 2, mis käsitleb institutsioonidevahelist lojaalset koostööd;
 3. on arvamusel, et kõikide selliste rakendusotsuste rakendamine, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud organisme sisaldavaid, neist koosnevaid või neist valmistatud tooteid kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 praeguse, mittetoimiva versiooniga, tuleks peatada kuni uue määruse vastuvõtmiseni Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel;
 4. on arvamusel, et komisjoni rakendusotsus on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 ja määruse (EÜ) nr 396/2005 ⁽³⁾ eesmärgiga, milleks on kooskõlas määruses (EÜ) nr 178/2002 ⁽⁴⁾ sätestatud üldpõhimõtetega luua alus inimeste ja loomade elu, tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrge kaitseastme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
 5. palub komisjonil oma rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kehtetuks tunnistada;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0379.

⁽²⁾ http://www.lemonde.fr/planete/article/2015/10/14/failles-dans-l-homologation-de-six-mais-ogm-en-europe_4788853_3244.html

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Kolmapäev, 16. detsember 2015

6. palub komisjonil esitada Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel uue seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, ja milles võetakse arvesse riikide sageli väljendatud muresid, mis ei ole seotud üksnes GMOde ohutusega tervisele või keskkonnale;
 7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-